

Fusionsmusik satte fantasien på rejse

ANMELDELSE

AF FLEMMING DAHL

The End kunne trække fulde huse på Det 17'nde Trin tirsdag aften på trods af - eller muligvis på grund af programændring af spillestedet. Der har vel været omkring de 150 tilhørere, der med rimelighed er plads til til denne veloplagte koncert, som var arrangeret af Jazz Esbjerg.

Stedet er velvalgt til arrangementer af denne art, mindre bands og grupper, både hvad angår beliggenhed, akustik og atmosfære. Der er intimitet over lokalet, som passer så godt til jazz - og alligevel er man til koncert. Noget der tydeligt appellerer til de unge uden at varieté- og/eller bodegastemningen er det dominerende.

Friere rammer

Ret fra start gik en veloplagt gruppe direkte i kødet på publikum, desuagtet at stilen ikke umiddelbart er lige spiselig for alle. Det er elektrisk fusionsmusik, hvor jazzdelen forekommer mere og mere at tage føringen over rock'en. Det er en ny lyd. Æterisk og klangfuld, der får tag i tilhørerne. Det er inspirerende musik, som sætter fantasien på rejse til fremmede lande, til hvælvede kirkerum, til naturen med safari og dyrebøl

The End er ikke enden nær. Det beviste gruppen tirsdag aften på Det 17'nde Trin.

og til tætpakkede bymiljøer. Der er både spændvidde og dybde i musikken - og så swinger den, så det kan mærkes. De musiske rammer er blevet friere og er ikke længere så omklamrede som førhen.

The End er ikke gået i stå tværtimod. Musikalske drømme og ønsker synes nærmere end før. Der er kommet mere

facon på kompositioner, arrangementer og teknik. Musikken og de enkelte solister - det er svært at fremhæve en enkelt på bekostning af andre - fremstår i højere grad end tidligere som et velfungerende og klarere team absolut i international klasse. Hver for sig virker gruppens enkelte medlemmer som inspiration for de øvrige, og netop det fø

rer til solistiske præstationer af høj karat.

Morten Grønvads vibrafon og det dertil hørende tekniske udstyr udnyttes dygtigt, professionelt og utraditionelt. Det giver instrumentet mangfoldige lydmæssige variationsmuligheder og en bredde, som ligger langt udover, hvad der normalt kan presses ud af vibrafoner.

Thomas Hass er saxofonist. Det er afgjort ikke til at tage fejl af. Hass står solidt plantet lige midtfor og boltrer sig legende let på alle registre, solistisk og i perfekt samklang med kollegerne i gruppen, og ikke mindst med Grønvads vibes.

Bassisten Ole Skipper Mosgaard, her med sin el-bas, behøver næppe nærmere præ

sentation. Velkendt i de fleste danske jazz/rock sammenhænge og et sikkert kort i enhver fusionsgruppe. Aftenens præstation blev dulmet en anelse p.g.a. en overdreven lydforstærkning, som lejlighedsvis mindede om forvrængning. Det var lidt ærgerligt, men en tilgivelig skade.

Gruppens »billetsælger« blandt de unge er utvivlsomt Niels Ratzer på trommer - og han er jo også en af de mest efterspurgte af stilens trommeslagere her til lands. Det fremgik af samtaler med enkelte unge gymnasister fra Grindsted, som hævdede, at uden Ratzer var de nok slet ikke kommet til koncerten. Lidt firkantet måske, men betegnende.

God idé

Koncerten var tiltætelagt som en »double-live« koncert i samarbejde med en række gymnasier. Gruppen har med instruktion og musikoplysning præsenteret sig selv og sin musik for interesserede elever - efterfulgt af koncerten i Esbjerg. En formidabel god idé til gavn for de unges forståelse af ny dansk musik og til fremme af den levende musik.

Som helhed var denne koncertaften en succes, stemningen var på toppen og det fortjente bifald og fremkaldelserne var, som det skulle være.

LØRDAG 4. FEBRUAR 1995

Musik for et bredere publikum

The End spiller tirsdag på »Det 17'ende Trin«. En ny cd, The Beatless, skulle være på trapperne fra de fire dygtige herrer.

AF FLEMMING DAHL

Man må undres lidt over gruppens valg af navn. Intet som helst tyder på, at enden er nær.

Jazz-fans med ører for ny inspiration og stil vil ganske sikkert få forventningerne indfriet, når de fire dygtige herrer med Morten Grønvad i spidsen for gruppen The End blænder op for deres fusionsprægede musikunivers tirsdag aften på »Det 17'ende Trin«.

Også andre end åbenlyse fans og eksperter vil her kunne blive klogere netop ved at finde en dør på klem til begrebet Moderne Dansk Jazz. Her er der absolut tale om musik for et bredere publikum.

Der er jo stadig mange, for hvem jazz er en musikgren, der ligger fast i konventionelle og traditionelle klart afgrænsede kasser.

Plade udsolgt

Gruppen har tidligere markeret sig på en lang række af provinsens og hovedstadens kendteste spillesteder og har sidst gæstet Esbjerg i begyndelsen af 1992 i forbindelse med en landsdækkende turné, som fandt sted i kølvandet på The End's første og hidtil eneste pladeudgivelse, *Matter of Fact*, som er udgivet i to oplag og forlængst udsolgt. En ikke helt dagligdags begivenhed i jazzens Danmark, som fortæller noget om kvaliteten og interessen for nyere dansk jazz i disse år.

Nu venter vi så på en ny cd, *The Beatless*, der skulle være på trapperne og selvfølgelig på en ny musikoplevelse tirsdag aften.

Lydbilledet, som gruppen præsenterer sig med, udgør blot en del af det aktuelle danske udbud af jazz/rock. Det skal blive spændende at høre, om de fire fremragende instrumentalister endnu en gang kan slå sig sammen og er kommet videre med deres nuancerede, individuelle udfoldelser, eller om jazz-rock fusionsstilen fortsat lægger nogle mekaniske bånd og rammer om den samlede præstation.

Lidt sent ude

The End er ikke helt alene om sit stilvalg og spillestilen. Man vil kunne nikke genkendende til grupper som Steps Ahead, Weather Report og Yellowjackets, uden dog at ordet plagiat kommer ind i billedet.

Det fremgår helt tydeligt af gruppens ambitiøse og selvstændige repertoire, men man er - sammenlignet med forbillederne - lidt sent ude med stilen.

Måske er det derfor, at de kalder sig The End. Er en ny åbning og musikvinkel i fusionsjazzen forestående og i udvikling?

The End har været på banen siden 1986, og de holder stadig sammen. Men alle fire er hver for sig efterspurgt musikere, som høres jævnligt i mange andre sammenhænge.

Foruden Morten Grønvad, percussion/vibes - han er også komponist til en hel del af gruppens numre - består The End af Thomas Hass på saxofon, Ole Skipper Mosgaard på bas og Niels Ratzer på trommer.